

HØYTIDSGUDSTJENESTE

Juledag

Fjellhamar kirke 25. desember 2014

Johannes 1,1 - 14

PREKEN

ØRNEN

I kirkekunsten fremstilles evangelisten Johannes som ørnen. Ørnen flyr høyt med stort overblikk, den rekker ut vidt og bredt, og ser skarpt. Johannesevangeliet ble til på slutten av Johannes sitt lange liv. Kanskje mens han satt fanget på øya Patmos? Her trer ørnen frem. Med sitt store overblikk, langtrekkende perspektiver, og skarpe blikk. Hvordan valgte så Johannes å fortelle om hvordan det hele startet?

Johannes 1,1-14: (dramatiseres helt enkelt)

I begynnelsen var Ordet.
Ordet var hos Gud,
og Ordet var Gud.

2 Han var i begynnelsen hos Gud.

3 Alt er blitt til ved ham,
uten ham er ikke noe blitt til.

Det som ble til
4 i ham, var liv,
og livet var menneskenes lys.

5 Lyset skinner i mørket,
og mørket har ikke overvunnet det.

6 Et menneske sto fram, utsendt av Gud. Navnet hans var Johannes. 7 Han kom for å vitne. Han skulle vitne om lyset, så alle skulle komme til tro ved ham. 8 Selv var han ikke lyset, men han skulle vitne om lyset.

9 Det sanne lys,
som lyser for hvert menneske,
kom nå til verden.

10 Han var i verden,
og verden er blitt til ved ham,
men verden kjente ham ikke.

11 Han kom til sitt eget,
og hans egne tok ikke imot ham.

12 Men alle som tok imot ham,
dem ga han rett til å bli Guds barn,
de som tror på hans navn.

13 De er ikke født av kjøtt og blod,
ikke av menneskers vilje
og ikke av manns vilje,
men av Gud.

14 Og Ordet ble menneske
og tok bolig iblant oss,
og vi så hans herlighet,
en herlighet som den enbårne Sønn
har fra sin Far,
full av nåde og sannhet.

ORDET BLE MENNESKE

Ordet ble menneske, Gud ble menneske. Jeg kan ikke forklare det. For jeg forstår det ikke. Men det gjør ikke noe. For det har ingen noen gang gjort.

Juleevangeliet slik Lukas forteller det rommer hele sprengkraften selvom det lille barnet i krybben i den skitne stallen ikke får det så klart frem. Men utover i Jesu liv så kommer sprengkraften frem stadig sterkere. Jesus oppførte seg og uttalte seg slik at det ble påtrengende å spørre: “Mener du å si at du, snekkersønnen fra Nasaret, er Gud?”

Verden kjente han ikke, hørte vi. Men hvordan skulle de kunne igjenkjenne Gud i en menneskekropp? Hans egne tok ikke i mot han. Men hvordan skulle de kunne fatte at denne mannen var deres og verdens skaper? Men noen tok i mot han. Og de gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn. Men den troen kom ikke fra kjøtt eller blod, fra menneskers eller manns vilje og forstand. Den var født av Gud.

Ordet ble menneske, Gud ble menneske. Inkarnasjonen. Det betyr at Gud ikledde seg kjøtt og blod. Inkarnasjonen var ingen god ide. Det var en hendelse. Det som hos Lukas starter med “Factum est” – det skjedde – og beskrives så sanselig og jordnært, det prøver Johannes svevende høyt oppe å se rekkevidden av så skarpt han bare kan.

Lenge før Betlehem var et sted på et kart var Ordet – Jesus Kristus. Lenge før skapelsen var Jesus. Og når Betlehem er og alle andre byer er jevnet med jorden så er Jesus der. Når menneskenes tid er ute og solen brent opp, så lyser Jesu navn. Og samtidig et lite barn. En mann. I en kropp med celler som brytes ned etter naturens lover.

ETTER 300 ÅR

De første tre hundre år av kirkens historie kjempet kirken med å sette ord på hvem Jesus er. Det var en kamp mellom ulike retninger hvor noen vektla Jesu guddom slik at hans menneskelighet ble svekket, og motsatt. Men aller mest var det en kamp med mysteriet,

med å forstå bibelens vitnesbyrd og ord om hvem Jesus var og er. På kirkemøtet i Nikea I 321 samlet kirken seg om denne trosbekjennelsen av Jesus:

Vi tror på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn,
født av Faderen fra evighet.
Gud av Gud, lys av lys, sann Gud av sann Gud,
født, ikke skapt, av samme vesen som Faderen.
Ved ham er alt blitt skapt.
For oss mennesker og til vår frelse
steg han ned fra himmelen.
Han er blitt kjød ved Den Hellige Ånd av jomfru Maria,
og er blitt menneske.
Han ble korsfestet for oss,
pint under Pontius Pilatus og gravlagt.
Han oppstod den tredje dag, etter Skriftene,
før opp til himmelen, og sitter ved Faderens høyre hånd.
Han skal komme igjen med herlighet og dømme levende og
døde, og på hans rike skal det ikke være ende.

Det beste vi kan gjøre er å lytte til mysteriet, gå inn i det og åpne oss for det. Og å lovsynge juleundret – et barn er født i Betlehem.